

Opdateret RADS vejledning om blødning under antitrombotisk behandling

Jakob Stensballe

Overlæge, PhD

Lægefaglig ansvarlig for Region H's Blødningsvagt

Transfusionsmedicinsk Enhed, Rigshospitalet

Blodbanken i Region H

stensballe@rh.dk

COI: No

700.000 danskere

AFLI	100.000
IHD	300.000
AKS	10.000
TP	200.000
Apopleksi	50.000
VTE	20.000

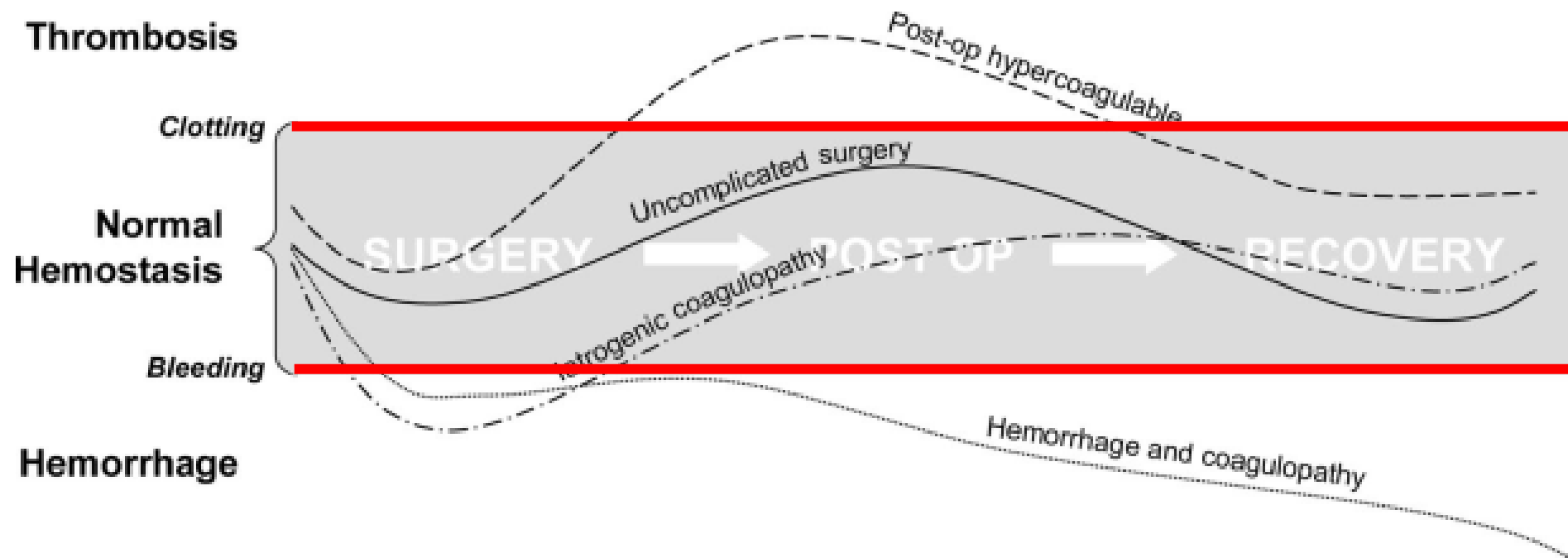
10-15%
oplever blødning som
kræver hospitalskontakt
~ 100.000

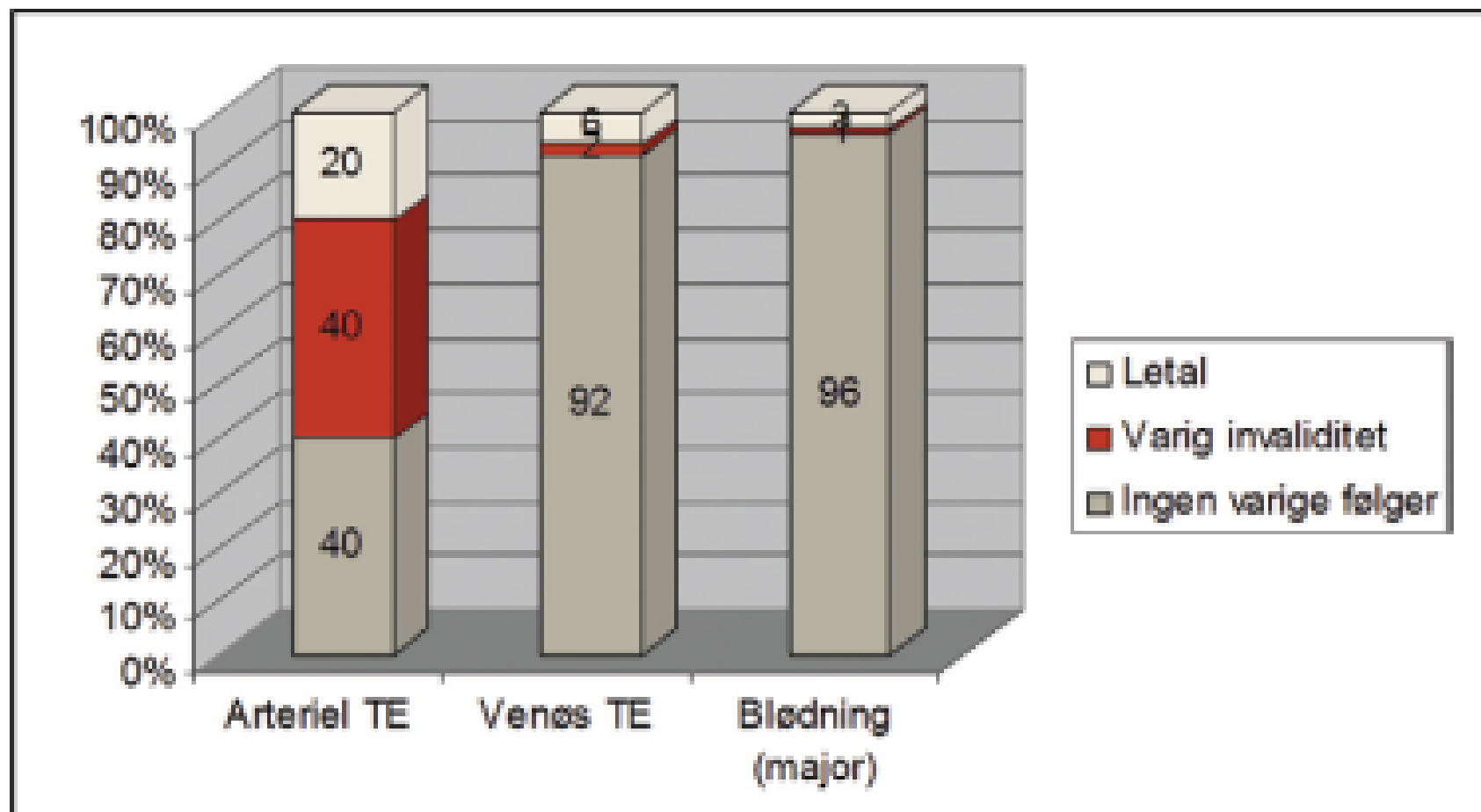
600.000 operationer

Balanceret hæmostase!

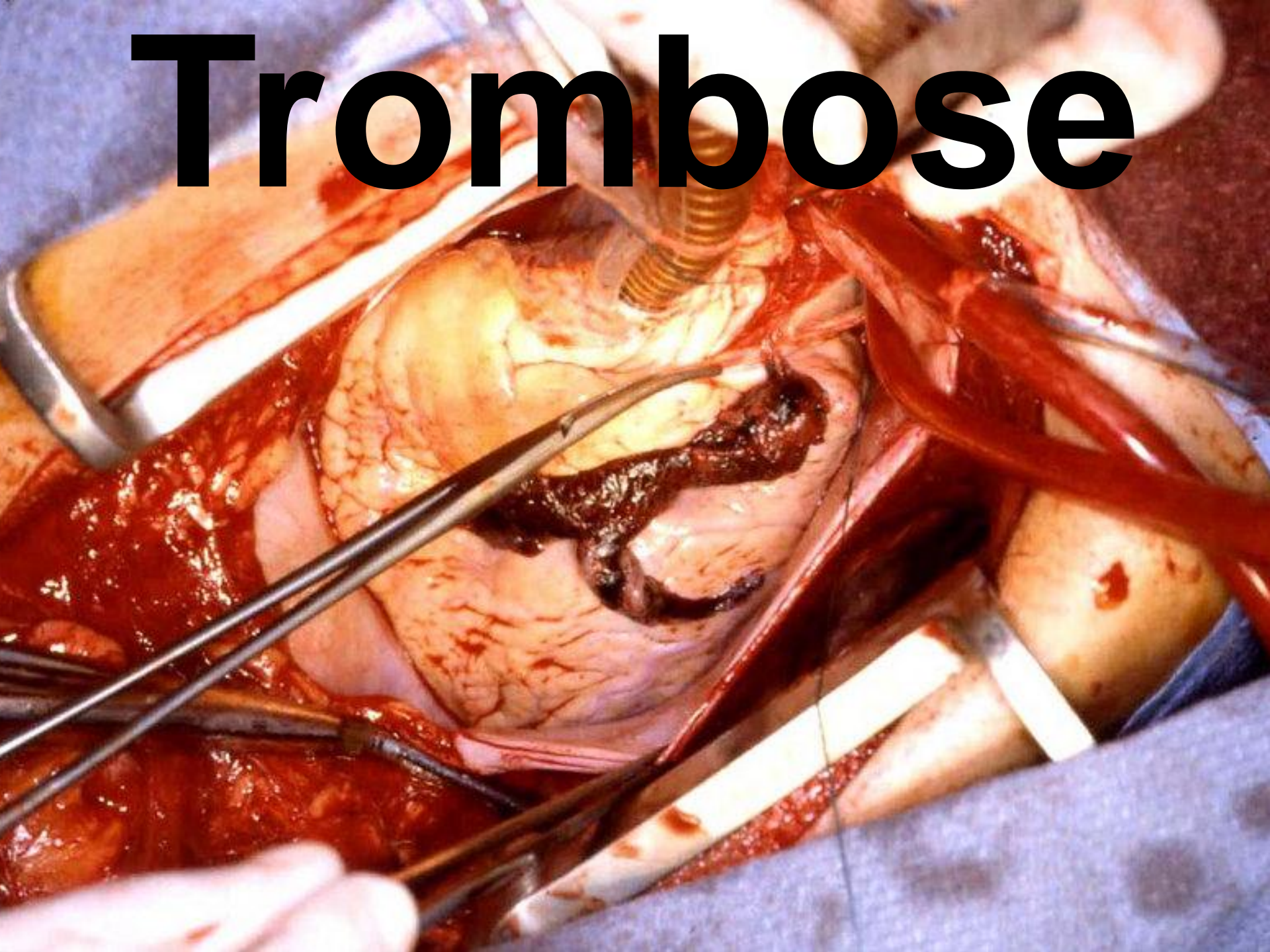
Figur 5: Skøn over hyppighed af invaliditet og død ved tromboemboliske og hæmorrhagiske komplikationer

Modificeret efter Kearon & Hirsh (35).

(35) Kearon C, Hirsh J. Management of anticoagulation before and after elective surgery. *N Engl J Med* 1997; 336(11):1507-11

Trombose

Trombose

Antitrombotika

Koagulationshæmmere

Trombocythæmmere

» Retningslinjer for Perioperativ regulering af antitrombotisk behandling

Udarbejdet af Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase – et tværfagligt selskab med fagområde under Organisationen af Lægevidenskabelige Selskaber

<http://www.dsth.dk>

Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase etablerede i 2006 en arbejdsgruppe repræsenterende talrige videnskabelige selskaber med det kommissorium at formulere nationale retningslinjer for håndtering af antitrombotisk behandling i forbindelse med invasive procedurer. Nu er den her i 2. revideret udgave!

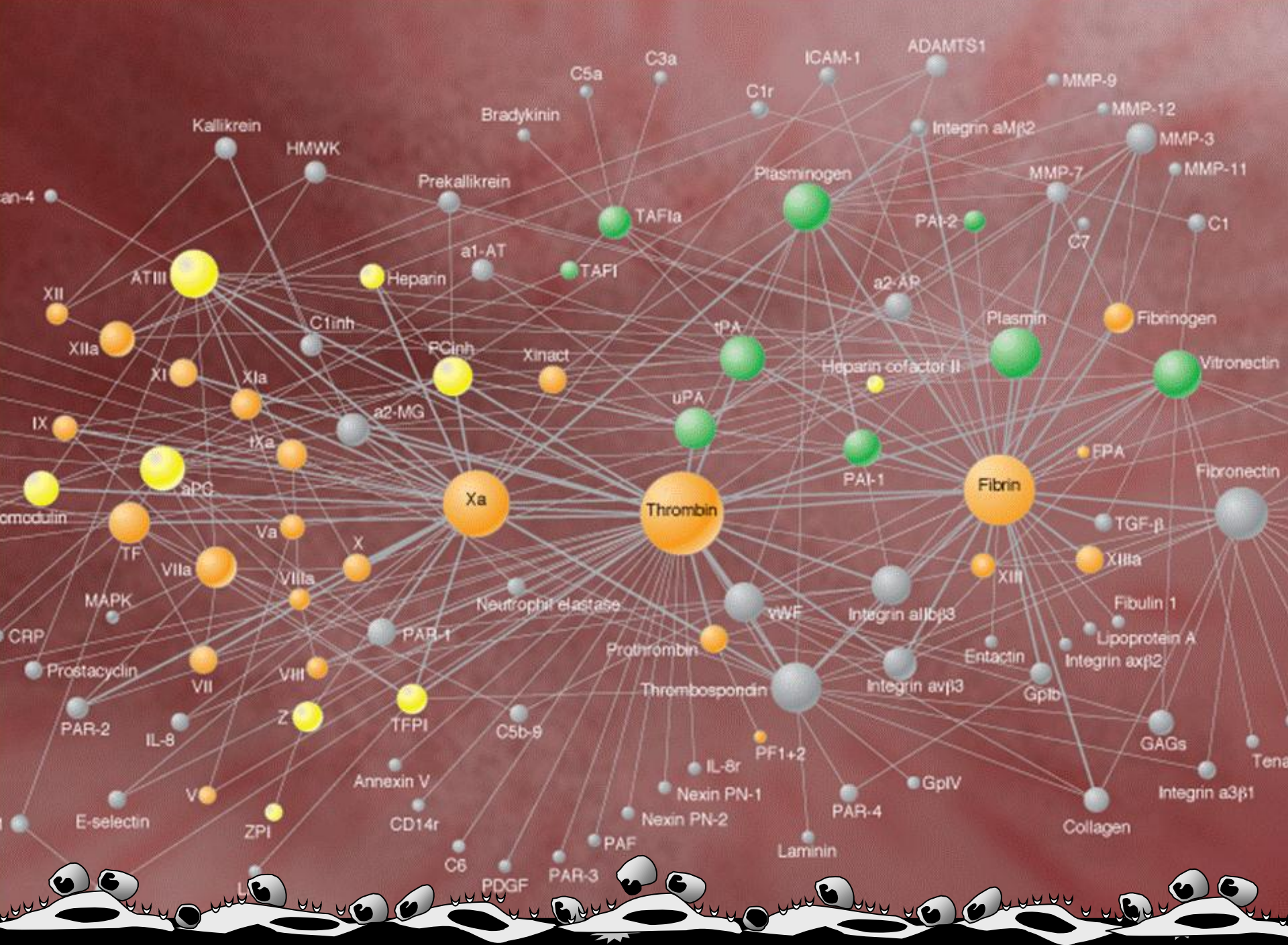

Dansk Cardialogisk Selskab
og Dansk Selskab for Apopleksi www.cardio.dk
Dansk Thoraxkirurgisk Selskab
Dansk Selskab for Klinisk Biokemi
Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase

**Antitrombotisk behandling
ved kardiovaskulære
sygdomme
»Trombokardiologi«**

<http://www.cardio.dk/>

**DCS vejledning
2012 . Nr. 3**

HVORDAN BEHANDLES BLØDNING?

Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin (RADS) skal bl.a. sikre en ensartet anvendelse af dyr sygehusmedicin på tværs af regioner og sygehuse

BEHANDLINGS- VEJLEDNINGER

Blod og plasma

Gigt

Gynækologi og fødsler

Hjerte-kredsløb

Hud

Immunhæmmende
medicin

Infektioner

Kræft

Luftveje

Mave-tarm

Nervesygdomme

Psykatri

Røntgen

Stofskifte

Øjensygdomme

Fagudvalgets sammensætning

Anna-Marie Bloch Münster, ledende overlæge, Ph.d. **formand**, Lægevidenskabelige Selskaber og Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase samt Dansk Selskab for Klinisk Biokemi
Ole Thorlacius-Ussing, professor, overlæge dr. med, Reg. Nordj.
Lars Frost, overlæge, dr. med. Ph.d., Region Midtjylland
Palle Mark Christensen, speciallæge i almen medicin, Ph.d., Reg. Syd.
Gunnar Hagemann Jensen, lektor, ledende overlæge Ph.D., Reg. Sjælland
Walter Bjørn Nielsen, overlæge, Ph.d., Reg. Hovedstaden
Dorte Damgaard, Afdelingslæge, afsnitsleder, ph.d., Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase
Axel Brandes, klinisk lektor, overlæge dr.med., Dansk Cardiologisk Selskab
Carsten Toftager Larsen, overlæge Ph.d., Dansk Cardiologisk Selskab
Henrik Prinds Rasmussen, speciallæge i almen medicin, kvalitetskonsulent i DAK-E, DAK-E
Peter Kampmann, overlæge, Dansk Hæmatologisk Selskab
Finn Ole Larsen, overlæge, Ph.d., Dansk Selskab for Klinisk Onkologi
Hanne Krarup Christensen, overlæge, Ph.d., Dansk Neurologisk Selskab
Morten Schnack Rasmussen, overlæge, Dansk Kirurgisk Selskab
Inger Olsen Yderstræde, farmaceut, Dansk Selskab for Sygehusapoteksledelse
Ivan Brandslund, professor, laboratorieforsker, dr. med., Dansk Selskab for Klinisk Biokemi
Jakob Stensballe, overlæge, Ph.d., Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicin
Rune Pallesen, speciallæge i almen medicin, inviteret af formanden
Janne Unkerskov, speciallæge i almen medicin, medicinkonsulent, Dansk Selskab for Almen Medicin
Søren Paaske Johnsen, cand.med., Ph.d., Dansk Epidemiologisk Selskab
Steen E. Husted, ledende overlæge, Dansk Selskab for Klinisk Farmakologi
Jørn Dalsgaard Nielsen, overlæge dr. med., inviteret af formanden
Berit Lassen, speciallæge i almen medicin, inviteret af formanden

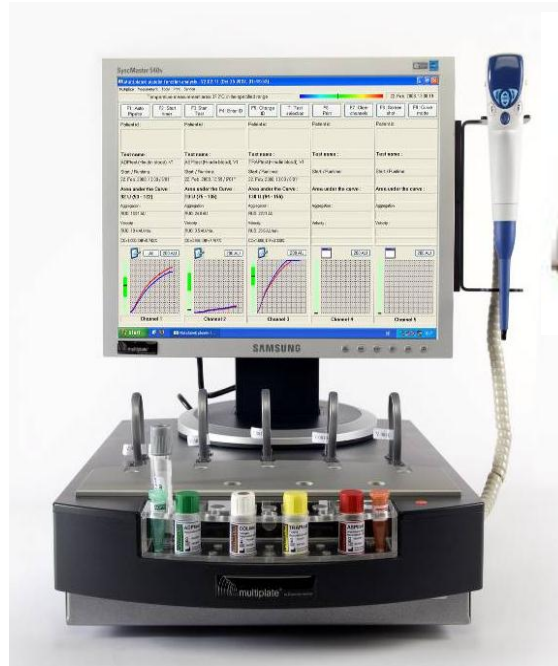
Blødning under antitrombotisk behandling

Supplement til RADS-vejledninger om antitrombotisk behandling

Fagudvalgets sammensætning	Se baggrundsnotaterne for antitrombotisk behandling september 2015 på rads.dk
Faglig ansvarlig arbejdsgruppe	<p>Jakob Stensballe, Overlæge, Ph.d, Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicin, koordinator af arbejdsgruppen.</p> <p>Anna-Marie Bloch Münster, Ledende overlæge, Ph.d., Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase.</p> <p>Rune Pallesen, Praktiserende læge, Dansk Selskab for Almen Medicin.</p> <p>Peter Kampmann, Overlæge, Dansk Hæmatologisk Selskab.</p> <p>Review:</p> <p>Jørn Dalsgaard Nielsen, Overlæge, Videnscenter for AK-behandling.</p> <p>Morten Schnack Rasmussen, Overlæge, Dansk Kirurgisk Selskab.</p>

Først.....Monitores😊

Skema 2: Tilgængelige laboratorieanalyser til monitorering af antitrombotika af typen koagulationshæmmere

Type	Lægemiddel		Laboratorieanalyser									
	Gruppe	Generisk navn	INR	APTT	ACT	TRC	Anti-Xa [£]	ECT	dTT	TRC funktion	VHA ^{\$}	
Parenteral	Hepariner	Ufraktioneret heparin	-	+/#	+/#	-	+/#	-	-	-	-	+
		Dalteparin										
	Lav-molekylære Hepariner	Enoxaparin	-	(+)	-	-	+/#	-	-	-	-	+
		Tinzaparin										
Peroraal	Pentasaccharider	Fondaparinux	-	-	-	-	+/#	-	-	-	-	+
	Direkte trombinhæmmer	Dabigatran-etexilat	(+)	+	-	-	-	+/(#)	+/(#)	-	-	+
		Vitamin K-antagonist	Warfarin	+/#	+	-	-	-	-	-	-	-
		Phenprocoumon	+/#	+	-	-	-	-	-	-	-	(+)
Direkte faktor Xa-hæmmere	Apixaban	(+)	(+)	-	-	+/(#)	-	-	-	-	-	+
	Rivaroxaban	(+)	(+)	-	-	+/(#)	-	-	-	-	-	+

INR = International Normalized Ratio; **APTT** = Aktiveret partiel tromboplastintid; **ACT** = Aktiveret koagulationstid; **TRC** = Trombocyttar; **Anti-Xa** = Antikoagulations faktor Xa aktivitet = P-heparin, lav molmasse (enz.); **ECT** = Ecarin koagulationstid; **dTT** = Fortyndet trombintid. **TRC funktion** = Trombocyt funktionsanalyser fx Multiplate®, Verify Now®, PFA-100®, TEG Platelet Mapping® etc; **VHA** = Viscoelastic haemostatic assays fx. TEG® (Thrombelastografi) eller ROTEM® (Thromboelastometri).

Blødning under antitrombotisk behandling

Supplement til RADS-vejledninger om antitrombotisk behandling

Figur 1: Klinisk klassifikation af blødning

Klassifikation af blødning	Eksempel	Handling	Behandlingsprincip
Livstruende blødning			
Livstruende	Betydende intrakraniell blødning. Blødning med hypovolæmi.	Håndtere truende klinisk situation. Sikre kirurgisk hæmostase. Revertere antitrombotisk behandling under hensyntagen til tyngde af indikation for denne.	Revertere
Kontrollabel Blødning			
Alvorlig	Visse, mindre intrakranielle blødninger. GI-blødning uden hypovolæmi. Hb-fald mere end 1,2 mmol/L. Gentagne Moderate blødningsepisoder.	Pauserer den antitrombotiske behandling. Håndtere blødning klinisk. Overveje brug af hæmostatiske blodkomponenter og farmaka for opnå grad af revertering.	Pauserer
Moderat	Subkutane / intramuskulære blødninger. Vedvarende slimhindeblødning. Spontane hudblødninger på ikke-stødsteder. Gentagne milde blødningsepisoder.	Overveje og revurdere indikation og blødningsrisiko. Overveje andre årsager, komorbiditeter eller interaktioner. Blødningsanamnese med tidligere tendens til blødning fra hud/slimhinde, ved kirurgi og i familien.	Overveje
Mild	Blødning ved barbering. Næseblod der kan stoppes. Små hudblødninger på stødsteder. Forlænget menses.	Fortsætte antitrombotika	Fortsætte

Blødning under antitrombotisk behandling

Supplement til RADS-vejledninger om antitrombotisk behandling

Mild blødning

- Fortsæt den antitrombotiske behandlingen
- Overvej lokal behandling af blødning

Moderat blødning

- Overvej lokal behandling af blødning
- Overvej indikation, blødningsrisiko og intensitet af den antitrombotiske behandling
- Overvej at fortsætte behandlingen under øget kontrol

Blødning under antitrombotisk behandling

Supplement til RADS-vejledninger om antitrombotisk behandling

Alvorlig blødning

- Pauser behandling
- Ved tvivl, søg rådgivning hos lokal blødnings-/koagulations-ekspertise
- Monitorer den antitrombotiske behandling, hvis muligt, se tabel 2 & 3, og foretag standard hæmostasemonitorering*
- Find årsag til blødning og stop den, hvis kirurgisk muligt (overvej anvendelse af lokale hæmostasemidler)
- Overvej revertering i forhold til indikation, blødningens karakter og lægemiddel
- Følg op på intervention og genovervej behandlingsstrategi i forhold til klinisk tilstand og hæmostasemonitorering
- I rolig fase overvejes genoptagelse af antitrombotisk behandling i henhold til indikation – se PRAB-retningslinien (14)

Blødning under antitrombotisk behandling

Supplement til RADS-vejledninger om antitrombotisk behandling

Livstruende blødning

- Symptomatisk behandling i henhold til ABC-princippet
- Ved hypovolæmi erstattes det tabte blodvolumen med blodprodukter i balance som SAGM (erythrocytkoncentrat) 3 : plasma 3 : Trombocyt koncentrat 1 (11)
- Søg rådgivning hos lokal blødnings-/koagulations-ekspertise
- Monitorer den antitrombotiske behandling, hvis muligt, se tabel 2 & 3, og foretag standard hæmostasemonitorering*
- Find årsag til blødning og stop den, hvis kirurgisk muligt (overvej anvendelse af lokale hæmostasemidler)
- Reverter den antitrombotiske effekt – helt eller delvis – og monitorer dette!
- Pauser behandling, og overvej at reducere absorptionen af ny-indtaget lægemiddel fx aktiv kul 50 g (mindre end 2 timer), samt at øge eliminationen
- Følg op på intervention og genovervej behandlingsstrategi i forhold til klinisk tilstand og hæmostasemonitorering
- I rolig fase overvejes genoptagelse af antitrombotisk behandling i henhold til indikation – se PRAB-retningslinien (14)

Blødning under antitrombotisk behandling

Supplement til RADS-vejledninger om antitrombotisk behandling

Figur 3: VKA – specifik behandling

Alvorlig

- Pauser behandling

Figur 4: U

Alvorlig

Figur 5: Fondaparinux - specifik behandling

Alvorlig

- Pauser behandling

Figur 8. Acetylsalicylsyre, clopidogrel, prasugrel

Alvorlig

- Pauser behandling
- Monitorer
  - a. Mål TRC, samt TRC fr
  - b. Foretag standard hæ
- Overvej revertering i forhold til indikation (forsigtighed her med)
  - Tranexamsyre 1-2 g
  - Trombocyt koncentrat

Figur 7.5: Orale direkte trombinhæmmere (dabigatran) (28;31-39)

Alvorlig blødning

- Pauser behandling
- Monitorer
  - De mest specifikke analyser er dTT eller ECT (begge forhøjet ved effekt), ellers TEG® (R-tid forhøjet) eller ROTEM® (CT forhøjes). APTT er forhøjet ved overdosering, men kan være normal ved terapeutisk effekt.
- Genetabler renal elimination/clearance eller overvej primært hæmodialyse alternativt hæmodiafiltration afhængig af tilgængelighed
- Overvej at reducere absorptionen af nyindtaget lægemiddel (inden for 2 timer) med fx aktiv kul 50 g eller 1 g pr kg legemsvægt
- Overvej revertering i forhold til svar på monitorering af antitrombotisk behandling, indikation og blødningens karakter med protrombinkompleks koncentrat – 25 IE/kg evt. gentaget i henhold til monitorering og blødning
- Søg råd hos lokal blødnings- og koagulationsrådgivning!
- I rolig fase genoptages antitrombotisk behandling

Livstruende blødning

- Søg råd tidligst muligt hos lokal blødnings- og koagulationsrådgivning!
- Pauser behandling
- Monitorer
  - De mest specifikke analyser er dTT eller ECT (begge forhøjet ved effekt), ellers TEG® (R-tid forhøjet) eller ROTEM® (CT forhøjes). APTT er forhøjet ved overdosering, men kan være normal ved terapeutisk effekt.
  - Foretag standard hæmostasemonitorering*
- Overvej revertering. Det er en forudsætning at dabigatran effekten påvises og at rådgivning søges hos lokal blødnings- og koagulationsrådgivning. Hvis revertering vælges ud fra risiko analyse (obs. trombose) anvendes idarucizumab 5 g i to konsekutive infusioner (2 x 2,5 g/50 ml) over 5-10 minutter
- Gentag monitorering 30 min efter revertering med idarucizumab. Ved fortsat manglende blødningskontrol og bekræftet tegn til fortsat dabigatran effekt kan gentaget dosis idarucizumab overvejes (søg råd)
- Hvis idarucizumab ikke er tilgængelig, overvej da i stedet revertering med protrombinkompleks koncentrat – 25 IE/kg evt. gentaget i henhold til monitorering
- Genoptagelse af koagulationshæmmende behandling har høj prioritet; således kan man 6 timer efter klinisk blødningskontrol opstarte koagulationshæmmende behandling med lavmolekylær heparin (LMH) s.c., se nedenfor (CNS blødning med risiko for hæmatomvækst medfører længere interval før opstart af LMH, søg råd!). LMH fortsættes indtil genoptagelse af oral koagulationshæmmende behandling.

Et af nedenstående	6 timer efter blødningskontrol	Næste dag (dag 1)	Følgende dage (dag 2 og efterflg. dage)
LMH			
Tinzaparin	4500 IE sc	100 IE / kg x 1	100 IE / kg x 2
Fragmin	5000 IE sc	100 IE / kg x 1	100 IE / kg x 2
Enoxaparin	40 mg sc	1 mg / kg x 1	1 mg / kg x 2

Figur 6: U

Alvorlig

Figur 7: U

Alvorlig

Figur 8: U

Alvorlig

Figur 9: U

Alvorlig

Figur 10: U

Alvorlig

Figur 11: U

Alvorlig

Figur 12: U

Alvorlig

Figur 13: U

Alvorlig

Figur 14: U

Alvorlig

Figur 15: U

Alvorlig

Figur 16: U

Alvorlig

Figur 17: U

Alvorlig

Figur 18: U

Alvorlig

Figur 19: U

Alvorlig

Figur 20: U

Alvorlig

Figur 21: U

Alvorlig

Figur 22: U

Alvorlig

Figur 23: U

Alvorlig

Figur 24: U

Alvorlig

Figur 25: U

Alvorlig

Figur 26: U

Alvorlig

Figur 27: U

Alvorlig

Figur 28: U

Alvorlig

Figur 29: U

Alvorlig

Figur 30: U

Alvorlig

Figur 31: U

Alvorlig

Figur 32: U

Alvorlig

Figur 33: U

Alvorlig

Figur 34: U

Alvorlig

Figur 35: U

Alvorlig

Figur 36: U

Alvorlig

Figur 37: U

Alvorlig

Figur 38: U

Alvorlig

Figur 39: U

Alvorlig

Figur 40: U

Alvorlig

Figur 41: U

Alvorlig

Figur 42: U

Alvorlig

Figur 43: U

Alvorlig

Figur 44: U

Alvorlig

Figur 45: U

Alvorlig

Figur 46: U

Alvorlig

Figur 47: U

Alvorlig

Figur 48: U

Alvorlig

Figur 49: U

Alvorlig

Figur 50: U

Alvorlig

Figur 51: U

Alvorlig

Figur 52: U

Alvorlig

Figur 53: U

Alvorlig

Figur 54: U

Alvorlig

Figur 55: U

Alvorlig

Figur 56: U

Alvorlig

Figur 57: U

Alvorlig

Figur 58: U

Alvorlig

Figur 59: U

Alvorlig

Figur 60: U

Alvorlig

Figur 61: U

Alvorlig

Figur 62: U

Alvorlig

Figur 63: U

Alvorlig

Figur 64: U

Alvorlig

Figur 65: U

Alvorlig

Figur 66: U

Alvorlig

Figur 67: U

Alvorlig

Figur 68: U

Alvorlig

Figur 69: U

Alvorlig

Figur 70: U

Alvorlig

Figur 71: U

Alvorlig

Figur 72: U

Alvorlig

Figur 73: U

Alvorlig

Figur 74: U

Alvorlig

Figur 75: U

Alvorlig

Figur 76: U

Alvorlig

Figur 77: U

Alvorlig

Figur 78: U

Alvorlig

Figur 79: U

Alvorlig

Figur 80: U

Alvorlig

Figur 81: U

Alvorlig

Figur 82: U

Alvorlig

Figur 83: U

Alvorlig

Figur 84: U

Alvorlig

Figur 85: U

Alvorlig

Figur 86: U

Alvorlig

Figur 87: U

Alvorlig

Figur 88: U

Alvorlig

Figur 89: U

Alvorlig

Figur 90: U

Alvorlig

Figur 91: U

Alvorlig

Figur 92: U

Alvorlig

Figur 93: U

Alvorlig

Figur 94: U

Alvorlig

Figur 95: U

Alvorlig

Figur 96: U

Alvorlig

Figur 97: U

Alvorlig

Figur 98: U

Alvorlig

Figur 99: U

Alvorlig

Figur 100: U

Alvorlig

Pradaxa (dabigatran)

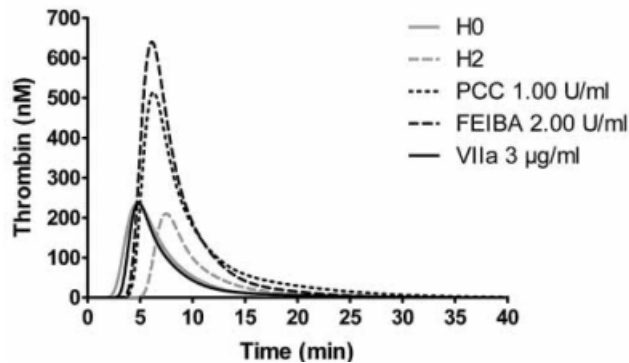
Effect of non-specific reversal agents on anticoagulant activity of dabigatran and rivaroxaban

A randomised crossover *ex vivo* study in healthy volunteers

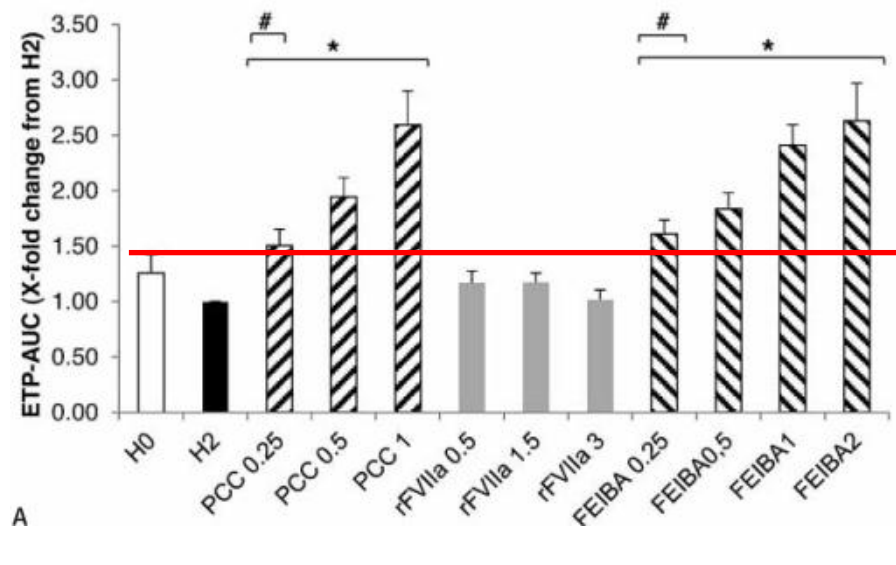
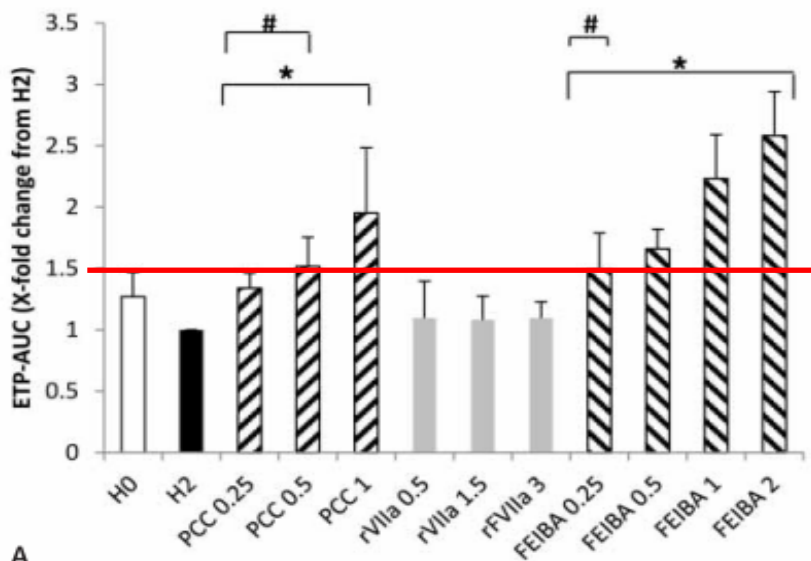
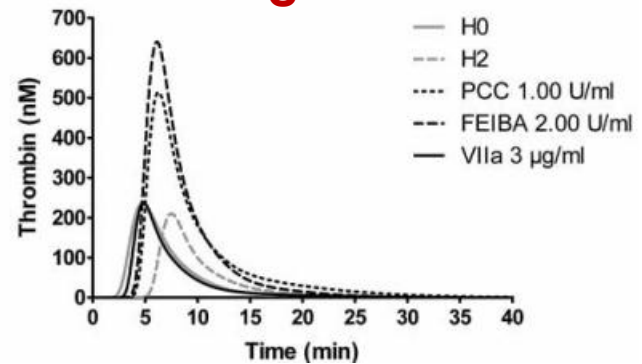
Raphael Marlu¹; Enkelejda Hodaj²; Adeline Paris²; Pierre Albaladejo^{3,5}; Jean Luc Crackowski²; Gilles Pernod^{4,5}

Healthy volunteers – *ex-vivo* Thrombin generation

Rivaroxaban

Dabigatran

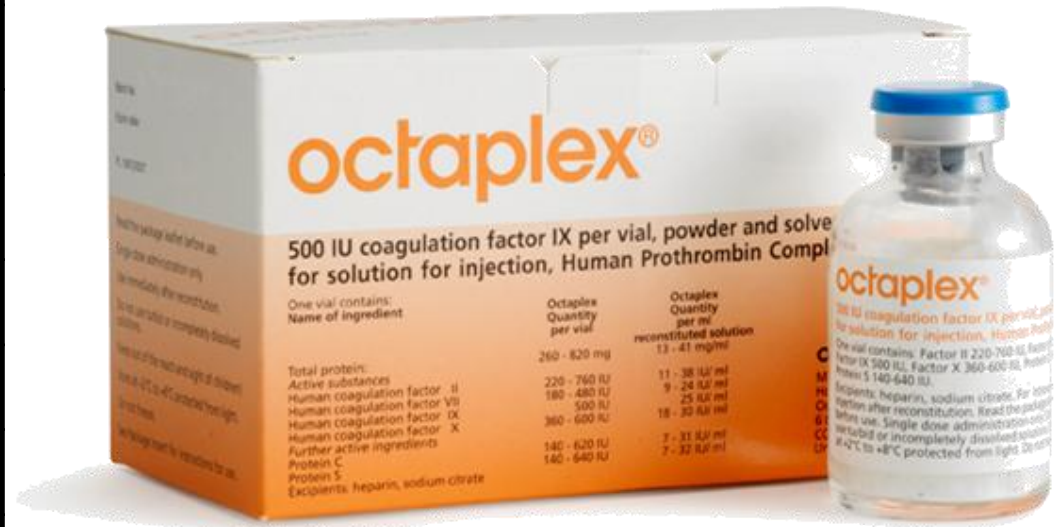
A

A

Prothrombin Complex Concentrate

Octaplex®

1 vial (20 ml) indeholder:	
Factor II	220–760 IU [$t_{1/2}$ 48-60 t]
Factor VII	180–480 IU [$t_{1/2}$ 1.5-6 t]
Factor IX	500 IU [$t_{1/2}$ 20-24 t]
Factor X	360–600 IU [$t_{1/2}$ 24-48 t]
Protein C	140–620 IU
Protein S	140–640 IU
Heparin	100-250 IU

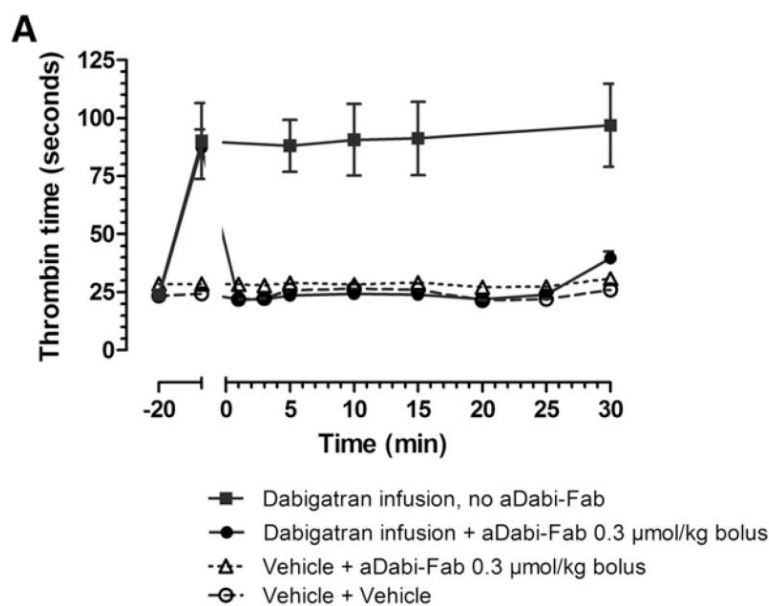
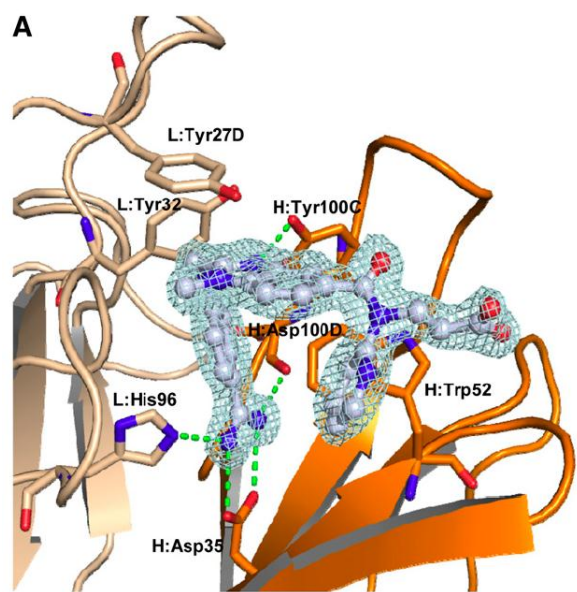

25 IU/kg Octaplex® (kan gentages)
~2000 IU (80 kg)

A specific antidote for dabigatran: functional and structural characterization

Felix Schiele,¹ Joanne van Ryn,² Keith Canada,³ Corey Newsome,³ Eliud Sepulveda,³ John Park,⁴ Herbert Nar,¹ and Tobias Litzenburger⁴

¹Structural Research Group, and ²CardioMetabolic Diseases Research, Boehringer Ingelheim GmbH & Co. KG, Biberach, Germany; ³Biotherapeutics, Boehringer Ingelheim Pharmaceuticals Inc., Ridgefield, CT; and ⁴New Biological Entity Discovery, Boehringer Ingelheim GmbH & Co. KG, Biberach, Germany

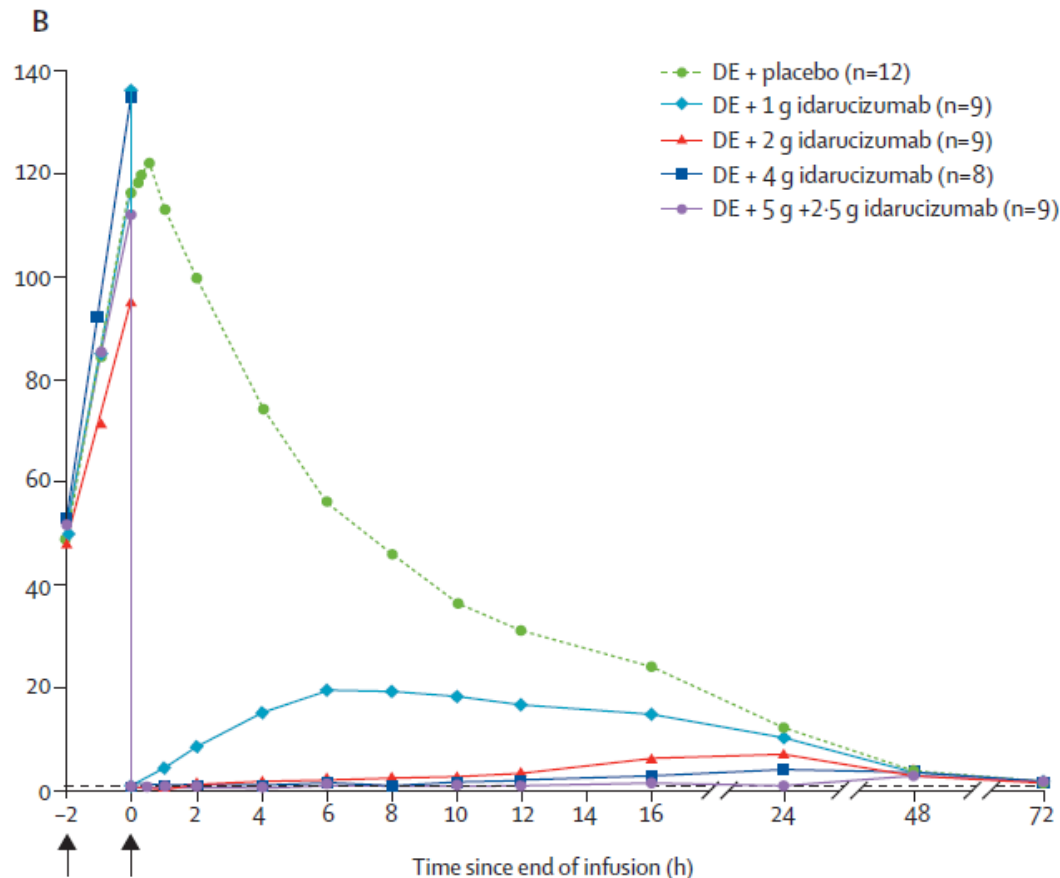

Fab-fragment

Affinitetet ~350 gange for dabigatran versus trombin

Safety, tolerability, and efficacy of idarucizumab for the reversal of the anticoagulant effect of dabigatran in healthy male volunteers: a randomised, placebo-controlled, double-blind phase 1 trial

Stephan Glund, Joachim Stangier, Michael Schmohl, Dietmar Gansser, Stephen Norris, Joanne van Ryn, Benjamin Lang, Steven Ramael, Viktoria Moschetti, Fredrik Gruenfelder, Paul Reilly, Jörg Kreuzer

ORIGINAL ARTICLE

Idarucizumab for Dabigatran Reversal

Charles V. Pollack, Jr., M.D., Paul A. Reilly, Ph.D., John Eikelboom, M.B., B.S., Stephan Glund, Ph.D., Peter Verhamme, M.D., Richard A. Bernstein, M.D., Ph.D., Robert Dubiel, Pharm.D., Menno V. Huisman, M.D., Ph.D., Elaine M. Hylek, M.D., Pieter W. Kamphuisen, M.D., Ph.D., Jörg Kreuzer, M.D., Jerrold H. Levy, M.D., Frank W. Sellke, M.D., Joachim Stangier, Ph.D., Thorsten Steiner, M.D., M.M.E., Bushi Wang, Ph.D., Chak-Wah Kam, M.D., and Jeffrey I. Weitz, M.D.

W Antidotes for anticoagulants: a long way to go

Published Online
June 16, 2015
[http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736\(15\)61086-8](http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736(15)61086-8)
See *Articles* page 680

Non-vitamin-K antagonist oral anticoagulants (NOACs), namely the direct factor Xa inhibitors rivaroxaban, apixaban, edoxaban, and betrixaban and the direct thrombin inhibitor dabigatran, were first successfully developed for short-term anticoagulation after high-risk surgical procedures and prevention of thromboembolic events. The drugs then proved to be successful as long-term anticoagulants for atrial fibrillation, and are now used for an increasing range of indications.¹ Although concerns have been raised regarding drug interactions and liberal use in patients with renal insufficiency,² the triumphant rise of NOACs could be about to escalate as antidotes to stop inadvertent bleeding are developed. Despite being associated with a lower bleeding risk than

vitamin K antagonists, management of bleeding in patients on NOACs is challenging because therapeutic options are few and their effectiveness unpredictable.³ In patients who have received direct factor Xa inhibitors, infusion of prothrombin complex concentrates aims to increase factor Xa plasma concentration to reverse the anticoagulant effect.⁴ In patients on dabigatran, renal replacement therapy provides a time consuming and far from ideal option to eliminate the anticoagulant.⁵ Factor eight inhibitor bypassing activity, an activated prothrombin complex concentrate, has been suggested to reverse the action of factor Xa inhibitors and of dabigatran.^{6,7}

A race is in progress to develop agents that can reverse the anticoagulant effects of NOACs effectively. Aripazine,

ORIGINAL ARTICLE

Idarucizumab for Dabigatran Reversal

Charles V. Pollack, Jr., M.D., Paul A. Reilly, Ph.D., John Eikelboom, M.B., B.S.,
Stephan Glund, Ph.D., Peter Verhamme, M.D., Richard A. Bernstein, M.D., Ph.D.,
Robert Dubiel, Pharm.D., Menno V. Huisman, M.D., Ph.D., Elaine M. Hylek, M.D.,
Pieter W. Kamphuisen, M.D., Ph.D., Jörg Kreuzer, M.D., Jerrold H. Levy, M.D.,
Frank W. Sellke, M.D., Joachim Stangier, Ph.D., Thorsten Steiner, M.D., M.M.Sc.,
Bushi Wang, Ph.D., Chak-Wah Kam, M.D., and Jeffrey I. Weitz, M.D.

- Kohortestudie 90 (300)
- Blødningskontrol 11 timer
- 30-d dødelighed 20 % (18/90)

Ingen kontrol gruppe

Table 2. Serious Adverse Events Leading to Death.

Event	Characteristics of the Patients		Study Group*	Time from Treatment to Death <i>days</i>
	Age <i>yr</i>	Sex		
Cardiac arrest	82	Female	B	<1
Circulatory collapse	93	Male	B	<1
Hemodynamic collapse	88	Female	B	<1
Septic shock	87	Female	B	1
Sepsis, shock, and gastrointestinal bleeding	60	Male	B	1
Progression of respiratory failure	60	Male	A	1
New intracranial hemorrhage	77	Male	A	1
Progression of intracranial hemorrhage	69	Male	A	2
Multiorgan failure	87	Male	B	2
Progression of intracranial hemorrhage	69	Male	A	4
Pulmonary edema	83	Female	A	11
Cardiac arrest	78	Female	B	21
Ischemic stroke	72	Female	B	26
Congestive heart failure	73	Male	A	30
Parkinson's disease	80	Male	A	43
General health deterioration	83	Male	A	42
Pneumonia	86	Female	A	94
Progression of cancer	80	Male	B	101

Ingen kontrol gruppe

Blødning under antitrombotisk behandling

Supplement til RADS-vejledninger om antitrombotisk behandling

7.5: Orale direkte trombinhæmmere (dabigatran) (28;31-39)

Alvorlig blødning

- Pauser behandling
- Monitorer
  - De mest specifikke analyser er dTT eller ECT (begge forhøjet ved effekt), ellers TEG® (R-tid forhøjet) eller ROTEM® (CT forhøjes). APTT er forhøjet ved overdosering, men kan være normal ved terapeutisk effekt.
- Genetabler renal elimination/clearence eller overvej primært hæmodialyse alternativt hæmodiafiltration afhængig af tilgængelighed
- Overvej at reducere absorptionen af nyindtaget lægemiddel (inden for 2 timer) med fx aktiv kul 50 g eller 1 g pr kg legemsvægt
- Overvej revertering i forhold til svar på monitorering af antitrombotisk behandling, indikation og blødningens karakter med protrombinkomplex koncentrat – 25 IE/kg evt. gentaget i henhold til monitorering og blødning
- Søg råd hos lokal blødnings- og koagulationsrådgivning!
- I rolig fase genoptages antitrombotisk behandling

Blødning under antitrombotisk behandling

Supplement til RADS-vejledninger om antitrombotisk behandling

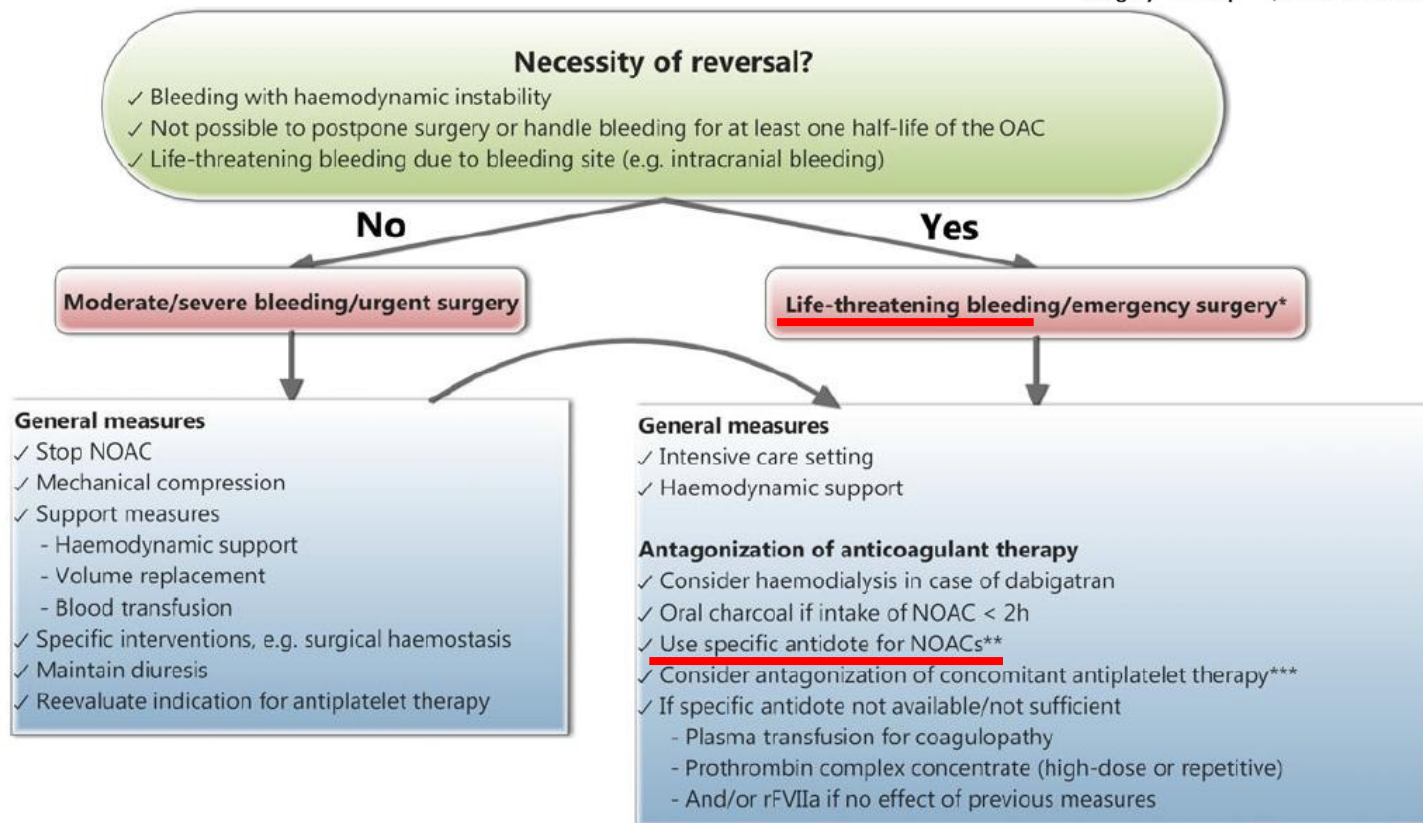
Livstruende blødning

- **Søg råd tidligst muligt hos lokal blødnings- og koagulationsrådgivning!**
- **Pauser behandling**
- **Monitorer**
  - De mest specifikke analyser er dTT eller ECT (begge forhøjet ved effekt), ellers TEG® (R-tid forhøjet) eller ROTEM® (CT forhøjes). APTT er forhøjet ved overdosering, men kan være normal ved terapeutisk effekt.
  - Foretag standard hæmostasemonitorering*
- **Overvej revertering.** Det er en forudsætning at dabigatran effekten påvises og at rådgivning søges hos lokal blødnings- og koagulationsrådgivning. Hvis revertering vælges ud fra risiko analyse (obs. trombose) anvendes idarucizumab 5 g i to konsekutive infusioner (2 x 2,5 g/50 ml) over 5-10 minutter
- **Gentag monitorering** 30 min efter revertering med idarucizumab. Ved fortsat manglende blødningskontrol og bekræftet tegn til fortsat dabigatran effekt kan gentaget dosis idarucizumab overvejes (søg råd)
- **Hvis idarucizumab ikke er tilgængelig**, overvej da i stedet revertering med protrombinkomplex koncentrat – 25 IE/kg evt. gentaget i henhold til monitorering
- **Genoptagelse af koagulationshæmmende behandling** har høj prioritet; således kan man 6 timer efter klinisk blødningskontrol opstarte koagulationshæmmende behandling med lavmolekylær heparin (LMH) s.c., se nedenfor (CNS blødning med risiko for hæmatomvækst medfører længere interval for opstart af LMH, søg råd!). LMH fortsættes indtil genoptagelse af oral koagulationshæmmende behandling.

Et af nedenstående LMH	6 timer efter blødningskontrol	Næste dag (dag 1)	Følgende dage (dag 2 og efterflg. dage)
Tinzaparin	4500 IE sc	100 IE / kg x 1	100 IE / kg x 2
Fragmin	5000 IE sc	100 IE / kg x 1	100 IE / kg x 2
Enoxaparin	40 mg sc	1 mg / kg x 1	1 mg / kg x 2

Reversal strategies for non-vitamin K antagonist oral anticoagulants: a critical appraisal of available evidence and recommendations for clinical management—a joint position paper of the European Society of Cardiology Working Group on Cardiovascular Pharmacotherapy and European Society of Cardiology Working Group on Thrombosis

Alexander Niessner^{1*}, Juan Tamargo², João Morais³, Lorenz Koller¹, Sven Wassmann⁴, Steen Elkjær Husted⁵, Christian Torp-Pedersen⁶, Keld Kjeldsen^{7,8}, Basil S. Lewis⁹, Heinz Drexel¹⁰, Juan Carlos Kaski¹¹, Dan Atar^{12,13}, Robert F. Storey¹⁴, Gregory Y. H. Lip^{15,16}, Freek W. A. Verheugt^{17,18}, and Stefan Agewall^{12,13}

Fælles Vejledning

Behandling af alvorlig blødning

- Pauser dabigatran
- Søg rådgivning via Region H's Blødningsvagt (3545 4200).
- **Monitorer**
  - R-tid
    - Værdi > 9 min - tyder på tilstedeværelse af dabigatran
    - Værdi > 15 min - tyder på tilstedeværelse af dabigatran over terapeutisk niveau
  - P-dabigatran
    - Værdi > 50 µg/l - tyder på tilstedeværelse af dabigatran
    - Værdi > 200 µg/l - tyder på tilstedeværelse af dabigatran over terapeutisk niveau
  - Standard hæmostasemonitorering: Trombocytal, APTT, INR, Fibrinogen.
- **Stop blødning:** Find årsag til blødning og stop den, hvis kirurgisk muligt.
- Genetabler renal funktion/diurese evt. vha. dialyse.
- Overvej aktiv kul (50 g x 1 eller 1 g/kg legemsvægt) for at reducere absorptionen.
- Overvej revertering med Octaplex i forhold til svar på blodprøver, indikation og blødningens karakter (25 IE/kg evt. gentaget).
- Efter blødningskontrol genoptages beskyttende koagulationshæmmende behandling – søg råd hos Hæmatologisk Koagulationsvagt (3545 1359).

Fælles Vejledning

Behandling af livstruende blødning

- Søg rådgivning tidligst muligt via Region H's Blødningsvagt (3545 4200).
- **Symptomatisk behandling** i henhold til ABC-princippet (hypovolæmi erstattes med akut transfusionspakke (SAGM 4 : plasma 4 : Trombocyt koncentrat 1)).
- **Monitorer**
  - R-tid
    - Værdi > 9 min - tyder på tilstedeværelse af dabigatran
    - Værdi > 15 min - tyder på tilstedeværelse af dabigatran over terapeutisk niveau
  - P-dabigatran
    - Værdi > 50 µg/l - tyder på tilstedeværelse af dabigatran
    - Værdi > 200 µg/l - tyder på tilstedeværelse af dabigatran over terapeutisk niveau
  - Standard hæmostasemonitorering: Trombocytal, APTT, INR, Fibrinogen.
- **Stop blødning:** Find årsag til blødning og stop den, hvis kirurgisk muligt.
- **Pauser dabigatran**
- **Overvej revertering.** Det er en forudsætning at dabigatran effekten påvises og at rådgivning søges via Region H's Blødningsvagt (3545 4200). Hvis revertering vælges ud fra risiko analyse (obs. trombose) anvendes Praxbind 5 g i to konsekutive infusioner (2 x 2,5 g/50 ml) over 5-10 minutter.
- **Gentag monitorering** 30 min efter revertering med Praxbind. Ved fortsat manglende blødningskontrol og bekræftet tegn til fortsat dabigatran effekt kan gentaget Praxbind overvejes.
- **Genoptagelse af koagulationshæmmende behandling** har høj prioritet - søg råd hos Hæmatologisk Koagulationsvagt (3545 1359).
 Således kan man 6 timer efter klinisk blødningskontrol opstarte koagulationshæmmende behandling med fx Innohep s.c., se nedenfor (CNS blødning med risiko for hæmatomvækst medfører længere interval før opstart af Innohep, søg råd). Innohep fortsættes indtil genoptagelse af oral koagulationshæmmende behandling.

	6 timer efter blødningskontrol	Næste dag (dag 1)	Følgende dage (dag 2 og efterflg. dage)
Innohep	4500 IE sc	100 IE / kg x 1	100 IE / kg x 2

Visitation til rådgivning

Ring direkte hvis visitation er afklaret. Hvis visitation er uafklaret foretages visitation af Blødningsvagten.

Region Hovedstadens Blødningsvagt

3545-4200

- Hæmofili, blødningsforstyrrelser og trombocytopeni
- Kronisk uforklaret blødningstendens
- Trombotiske tilstande
- Blødningstilstande hos hæmatologiske patienter

Hæmatologisk Koagulationsvagt

Voksne (alder $\geq$ 18 år) 3545-1359

BørneUngeKlinikkens Bagvagt

Børn/unge (alder $<$ 18 år) 3545-1350

- Transfusionsmedicinsk rådgivning, børn og voksne
- Blødning med transfusionsbehov, eller risiko herfor
- Akut uforklaret blødningstendens
- Monitorering af trombocythæmmende behandling
- Akut analyse samt tolkning af hæmostaseundersøgelser (TEG, Multiplate)

Region Hovedstadens Blødningsvagt

3545-4200

Rådgivning om blodprøveanalyser:

- Diagnosticering af blødersygdomme
- Autoimmune blødersygdomme
- Genetisk udredning
- Trombotiske tilstande
- Koagulationsanalyser
- Koagulationshæmmende lægemidler

Klinisk Biokemisk Vagthavende

3545-1397 kl. 7.30-15.30
ellers 2031-8169

Koagulationsanalyser på de enkelte hospitaler:

Klinisk Biokemisk afdelinger i Regionen (kun dagtid)

3862-5172 (HVH) / 3863-2476 (GLO) / 3531-2646 (BBH) / 3816-4700 (FH)
3868-2573 (HEH) / 3977-3115 (GEN) / 4829-4170 (NOH)

» Retningslinjer for Perioperativ regulering af antitrombotisk behandling

Udarbejdet af Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase – et tværfagligt selskab med fagområde under Organisationen af Lægevidenskabelige Selskaber

<http://www.dsth.dk>

Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase etablerede i 2006 en arbejdsgruppe repræsenterende talrige videnskabelige selskaber med det kommissorium at formulere nationale retningslinjer for håndtering af antitrombotisk behandling i forbindelse med invasive procedurer. Nu er den her i 2. revideret udgave!

Vejledning om transfusionsmedicinsk behandling og monitorering af blødende patienter

Opdateres

Baggrundsnotat

Version 1.0 - 7. Juni 2013

<http://www.dski.dk>

DSKI

Dansk Selskab for Klinisk Immunologi

Vejledningen støttes af Dansk Kirurgisk Selskab, Dansk Ortopædkirurgisk Selskab og Dansk Selskab for Anæstesi og Intensiv Medicin

